
ПРИКАЗ КЊИГА

Др Михаило Велимировић

Пословно право и привредно право

Из пера проф. др Михаила Велимировића појавиле су се три нове књиге, које заслужују пуну пажњу правничке јавности и привредника. То су књиге: “Пословно право-предузећа-уговори-банкарски послови-хартине од вредности”, чији су издавачи Универзитет Црне Горе и “Штампариија Обод”, Цетиње, Подгорица, 2000. године, обима 746 страница; затим књига “Привредно право”, чији је издавач Универзитет у Српском Сарајеву, Српско Сарајево, 2001. године, обима 783 страница, и књига под насловом “Предузећа и њихови правни послови”, издавач је “Штампариија ЈЕЖ”, Сарајево, 2000. године, обим књиге је 628 штампаних страница, величина странице 25 сантиметара.

Професора Велимировића није потребно посебно представљати. Он је добро познат нашој правничкој јавности, и шире свим привредницима, као аутор већег броја књига и чланака из области привредног (или трговачког, трговинског, пословног права). Учествовао је са рефератима на великом броју наших саветовања о питањима из области привредно-правне проблематике (Копаоник, Врњачка Бања, Будва). Његови радови су увек били актуелни јер су пратили разне аспекте трансформације наше привреде од друштвених предузећа у власнички тип предузећа (привредна друштва). У том погледу његови су радови имали не само теоријски значај, него и велики значај за праксу.

Био је професор на неколико наших правних факултета. Од тога су о привредном праву стицала знања десетине генерација наших студената права. Сада је у службеној пензији, али не престаје са научним, па и наставним радом.

Ове књиге у целини обухватају материју која се нашим правним факултетима обрађује у оквиру предмета “Привредно право” (или “Пословно право”). У том погледу оне представљају комплетне уџбенике из овог предмета, али и целовит приручник за ову област права за правнике из праксе.

Аутор је разматрања у овим књигама поделио на увод, део о предузећима, део у уговорима о привреди, део о банкарским пословима и на део о хартијама од вредности.

У оквиру сваког од ових делова наведених књига аутор је обрадио питања која се редовно обрађују у систематским делима из области привредног права.

У уводу су обрађени појам и предмет привредног права као и извори привредног права.

У делу о предузећима обрађена су питања о појму предузећа, појму привредних друштава, деоничком (акционарском друштву), друштву са ограниченом одговорношћу, једноперсоналном (једночланом) друштву капитала, друштву са неограниченом одговорношћу чланова (ортачким друштвом) и командитном друштву. Посебно је аутор размотрио правни положај јавних предузећа, повезаних друштава, предузетника и других облика привредних организација (као што су задруге и берзе). У оквиру овог дела наведених књига аутор је обрадио и статусне промене предузећа, упис предузећа у судски регистар, имовину предузећа, одговорност предузећа за обавезе, уређивање односа у предузећу и надзор над радом привредних организација. У посебним главама књига аутор је обрадио основна правила о понашању привредних субјеката (као што је сузбијање нелојалне конкуренције на тржишту) и о заступницима привредних организација. Детаљно су обрађени санација, принудно поравнање и престанак предузећа. Посебну пажњу заслужује део о стечају предузећа, јер је аутор познат као наш истакнути стручњак за ову област права.

У другом делу наведених књига обрађена су питања о уговорима у привреди. У том делу аутор је пратио одредбе југословенског Закона о облигационим односима из 1988. године.

Пратећи ту систематику, проф. др Велимировић је обрадио општа правила о уговорима у привреди која важе у свим врстама привредних уговорних односа, затим уговор о продаји, уговор о посредовању, уговор о трговинском заступању, уговор о комисиону, уговор о контроли робе и услуга, уговор о ускладиштењу, уговор о отпремању (шпедицији), уговор о превозу робе бродом, уговор о превозу робе железницом, уговор о превозу робе друмом, уговор о превозу робе ваздухопловом, уговор о превозу путника, уговор о осигурању, уговоре о туристичким услугама, уговор о грађењу.

Посебну целину чине разматрање о банкарским пословима. Поред општих правила о банкарским пословима, обрађене су и поједине врсте банкарских послова: уговор о кредиту, банкарски депозити, уговор о улогу на штедњу, уговор о банкарском текућем рачуну, уговор о сефу, акредитив, банкарска гаранција, платни промет.

Завршни део наведених књига чине разматрања о хартијама од вредности (вредносним папирима). Ту читалац може наћи разматрања о појму и општим карактеристикама хартија од вредности, о врстама хартија од вредности, о меници (меничним састојцима и меничним радњама), о чеку, о другим хартијама од вред-

ности, као што су деонице (акције), кредитно писмо, обвезнице, благајнички, комерцијални и државни записи, сертификат о депозиту, коносман, складишница и легитимационе исправе.

Аутор је обрадио и неке врсте уговора који се чешће појављују у међународном него у домаћем привредном пословању. То су уговор о лизингу, уговор о факторингу и уговор о форфетирању.

На крају књига аутор је навео списак коришћене литературе.

Проф. Велимировић је познат у нашој правничкој јавности по јасном и концизном начину писменог и усменог излагања. То је још једном доказао у овим књигама. Читалац врло занимљиво и без недоумица прати његова излагања. Нема тешкоћа да се разуме “шта је писац хтео да каже”. Мада књиге обухватају врло разнородну проблематику, разматрања су сложена тако да представљају заокружене целине које се логички надовезују.

За читаоце са подручја Србије и Црне Горе биће интересантно што из књига “Привредно право” и “Предузећа и њихови правни послови” могу сазнати који су прописи донети у Босни и Херцеговини, а који су у погледу неких питања разликују од југословенских прописа. Што се тога тиче, аутор посебно указује на босански федерални Закон о привредним друштвима из 1999. године и Закон о стечају и ликвидацији из 1988. Наведен је и списак закона СФРЈ који су преузети у Републици Босни и Херцеговини.

Писац ових редова има велико задовољство што ове књиге може препоручити нашим студентима правних факултета, судијама, адвокатима, правницима у пракси и пословним људима.

Проф. др Ивица Јанковец